

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Національного університету
«Одеська морська академія»

М.В. Міюсов

02 2021 р.

Обліковий примірник № ___

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ
КОМПОНЕНТІВ ТА ПОРЯДОК ЇХ ВИБОРУ
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

№ 2-03-101

СХВАЛЕНО

рішенням вченої ради Університету
протокол № 6 від « 28 » січня 2021 р.

Положення про формування переліку вибіркового освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН

№	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

Положення про формування переліку вибірових освітніх
компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти
Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Порядок формування переліку вибірових освітніх компонентів.....	5
3. Порядок вибору здобувачами вищої освіти вибірових освітніх компонентів	7
4. Процедура перезарахування кредитів за вибірковою частиною освітньої програми.....	9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про формування переліку вибірових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977.

1.2. Метою Положення є запровадження у Національному університеті «Одеська морська академія» (далі – НУ «ОМА») загальних правил щодо формування переліку вибірових освітніх компонентів (далі – ОК), вибору вибірових ОК здобувачами вищої освіти (далі – здобувачі).

Положення визначає:

- порядок формування переліку(ів) вибірових ОК за освітніми програмами;
- процедуру вибору ОК здобувачами вищої освіти.

1.3. Вибіркові ОК – це ОК (навчальні дисципліни, практики, курсові проекти (роботи) тощо), вивчення яких спрямоване на реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці. Опанування вибірових ОК сприяє задоволенню особистих освітніх потреб здобувачів та академічній мобільності.

1.4. Загальний обсяг вибірових ОК має становити не менше 25% від загального обсягу освітньої програми (далі – ОП):

- для першого (бакалаврського) рівня не менше 60 кредитів ЄКТС (при загальному обсязі ОП 240 кредитів; не менше 45 кредитів ЄКТС (при загальному обсязі ОП 180 кредитів);
- для другого (магістерського) рівня не менше 23 кредитів ЄКТС (при загальному обсязі ОП 90 кредитів);

Положення про формування переліку вибірових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

- для третього (освітньо-наукового) рівня не менше 15 кредитів ЄКТС (при обсязі освітньої складової ОП 60 кредитів).

1.5. Організація освітнього процесу за вибірковою частиною ОП здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «ОМА».

2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

2.1. Перелік вибірових ОК (далі – Перелік) - це список вибірових ОК та/або їх блоків, який формується в рамках певної ОП. Перелік формується для усіх ОП кожного навчального року відповідними навчально-науковими інститутами (факультетами, відокремленими структурними підрозділами) та відділом аспірантури і докторантури (для ОП третього (освітньо-наукового) рівня).

До Переліку можуть включатись:

- практична підготовка відповідно до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ) та національних вимог до підготовки моряків (для ОП, за якими здійснюються підготовка осіб командного складу морських суден);

- вибірові блоки ОК (якщо такі блоки передбачені ОП);

- окремі вибірові ОК за довільним вибором.

2.2. Практична підготовка відповідно до вимог Конвенції ПДНВ передбачає, що на кожному етапі практичної підготовки здобувач має право вибору типу судна або його окремих характеристик, на якому буде здійснюватися практична підготовка, що дозволяє здобувачу отримати поглиблені

Положення про формування переліку вибірових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

спеціалізовані знання, розуміння та професійні навички відповідно до обраних типів суден.

Право вибору здобувачем певного типу судна (типів суден) або окремих характеристик судна (суден) спрямоване на формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача та підвищення його конкурентоспроможності на ринку праці.

2.3. Вибіркові блоки ОК забезпечують набуття здобувачем додаткових компетентностей у певній сфері. За умови успішного опанування здобувачем усіх ОК вибірового блоку йому може бути виданий відповідний сертифікат.

2.4. Списки вибірових ОК за довільним вибором формуються навчально-науковими інститутами (факультетами, відокремленими структурними підрозділами), відділом аспірантури і докторантури (для ОП третього рівня вищої освіти) із залученням робочих (проектних) груп відповідних ОП з урахуванням особливостей навчання за конкретною ОП, пропозицій науково-педагогічних/педагогічних працівників, здобувачів та інших стейкхолдерів.

2.5. Необхідними умовами для включення вибірових ОК до Переліку є наявність кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення ОК відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

2.6. Керівники навчально-наукових інститутів (факультетів, відокремлених структурних підрозділів) / завідувач аспірантури і докторантури забезпечують формування переліків вибірових ОК до початку кожного навчального року.

2.7. Переліки для ОП першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів затверджуються вченими радами відповідних навчально-наукових інститутів (факультетів, відокремлених структурних підрозділів).

Переліки для ОП третього (освітньо-наукового) рівня затверджуються науково-методичною радою університету.

Положення про формування переліку вибірових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

Керівники навчально-наукових інститутів (факультетів, відокремлених структурних підрозділів), завідувач аспірантури і докторантури забезпечують оприлюднення Переліків та їх доступність здобувачам.

3. ПОРЯДОК ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

3.1. Вибір здобувачем вибірових ОК з Переліку здійснюється за його власним бажанням в обсязі, який встановлено у відповідній ОП.

3.2. Здобувач може вибрати з Переліку наступні варіанти вибірових ОК:

- практичну підготовку відповідно до вимог Конвенції ПДНВ;
- вибіровий блок ОК;
- вибірові ОК за довільним вибором;
- комбінацію з наведених вище варіантів.

3.3. Вибір здобувача здійснюється шляхом подання відповідної заяви у письмовій або електронній формі керівнику навчально-наукового інституту (факультету, відокремленого структурного підрозділу), завідувачу аспірантури і докторантури.

Заява здобувача зберігається впродовж всього терміну навчання.

3.4. Вибір практичної підготовки відповідно до вимог Конвенції ПДНВ або певного вибірового блоку ОК здійснюється здобувачем на початку навчання за ОП та залишається чинним впродовж всього терміну навчання.

Вибір ОК за довільним вибором може здійснюватися здобувачем кожного навчального року.

3.5. Обранні здобувачем вибірові ОК вносяться до індивідуального навчального плану здобувача.

3.6. Здобувач має право змінити обрані раніше ОК на інші за умови можливості реалізації такої заміни в рамках навчання за ОП.

Для цього здобувач подає відповідну заяву керівнику навчально-наукового інституту (факультету, відокремленого структурного підрозділу), відділу аспірантури і докторантури. Керівник навчально-наукового інституту (факультету, відокремленого структурного підрозділу), відділу аспірантури і докторантури забезпечує об'єктивний розгляд заяви здобувача та приймає рішення щодо можливості/неможливості змін у його індивідуальному навчальному плані.

3.7. Керівники навчально-наукових інститутів (факультетів, відокремлених структурних підрозділів) забезпечують розроблення та впровадження власних розпорядних документів, які визначають специфіку процедури вибору здобувачами вибіркового ОК з урахуванням особливостей навчання за конкретними ОП у відповідних підрозділах.

Такі розпорядні документи (порядки) можуть визначати терміни подання заяв здобувачами, форму заяв й інші аспекти процедури вибору ОК та організації освітнього процесу за вибілковими ОК.

Для ОП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 271 «Річковий та морський транспорт» специфіку процедури вибору ОК здобувачами визначає відділ аспірантури і докторантури.

3.8. Навчання за вибілковими ОК може здійснюватися як у складі навчальних груп (за наявності достатньої кількості здобувачів у групі), так і індивідуально (у тому числі – дистанційно, за умови забезпечення належної якості освіти).

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ ЗА ВИБІРКОВОЮ ЧАСТИНОЮ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. У випадках поновлення здобувача на навчання або його переведення з іншого закладу вищої освіти здобувачу можуть бути перезараховані кредити за ОК, опанованими ним раніше, як кредити за вибіркового ОК. Перезарахування ОК у такому випадку здійснюється за заявою здобувача на основі процедури визнання результатів навчання.

4.2. Здобувач, який є учасником програми академічної мобільності, має право на перезарахування йому ОК, які він опанував у іншому закладі вищої освіти в рамках програми академічної (кредитної) мобільності, як вибіркового незалежно від наявності відповідних ОК у переліку вибіркового ОК за відповідною ОП НУ «ОМА».

Положення про формування переліку вибіркових освітніх
компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти
Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

ЛИСТ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ з/п	Дата	ПІБ і посада особи, яка виконує періодичну перевірку	Змінам підлягають	Підпис перевірника

Положення про формування переліку вибіркових освітніх компонентів та порядок їх вибору здобувачами вищої освіти Національного університету «Одеська морська академія»

ВИДАННЯ:2021

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

ПІБ	Посада	Строк ознайомлення (за планом)	Підпис	Дата ознайомлення (за фактом)